

Nr 75.

Ankom till riksdagens kansli den 15 maj 1936 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss reglering av handeln med färsk torsk jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 27 mars 1936 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 233, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

Förordning om viss reglering av handeln med färsk torsk.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Partihandel med färsk torsk må, där Kungl. Maj:t så förordnar, under viss tid och inom visst område av riket icke bedrivas utan tillstånd av lantbruksstyrelsen.

Inom område, där partihandel är beroende av tillstånd som i första stycket sägs, må ej idkas detaljhandel med färsk torsk, inköpt från annan än den som erhållit sådant tillstånd.

Med partihandel förstås i denna förordning sådan handel som bedrivs till återförsäljare i och för deras rörelse. Med detaljhandel förstås all annan handel.

2 §.

Närmare föreskrifter angående de villkor, varunder tillstånd till partihandel må åtnjutas, meddelas av Kungl. Maj:t eller enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande av lantbruksstyrelsen.

3 §.

Den som inom område, beträffande vilket förordnande jämlikt 1 § meddelats, i strid mot bestämmelserna i nämnda paragraf driver handel med färsk torsk straffes med dagsböter.

4 §.

Den som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter samma förseelse skall, när han därtill varder lagligen förvunnen, för varje gång stämning därför utfärdats och delgivits dömas till de böter, som äro stadgade för sådan förseelse.

5 §.

Förseelse mot denna förordning lyder under allmänt åtal, som anhängig-göres vid allmän domstol.

Böter tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1936 och gäller till och med den 30 juni 1939. I fråga om sådan under tiden för förordningens giltighet begången förseelse, som i förordningen avses, skall vad där är stadgat om påföljd av förseelsen gälla även efter sistnämnda dag.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom andra kammaren väckta till utskottet hänvisade motioner, nämligen

dels II: 732 av herr *Hansson* i Hönö *m. fl.*, vari föreslagits, att vid bifall till Kungl. Maj:ts ovannämnda proposition nr 233 angående viss reglering av handeln med färsk torsk riksdagen måtte besluta, att sagda reglering icke får tillämpas utanför Malmöhus län och att förordningen om regleringen skall gälla till och med den 30 juni 1937;

dels ock II: 803 av herr *Hällgren m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 233 och med bifall till denna motion måtte besluta antaga det av 1935 års fiskeriutredning utarbetade motionen närslutna förslag till Kungl. Maj:ts förordning av viss reglering av handeln med annan färsk fisk än strömming samt samma utrednings förslag till Kungl. Maj:ts instruktion för statens fiskerinämnd alt. II med den förändringen att orden »eventuellt Göteborg» uti 1 § utgå.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Den 28 juni 1935 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för jordbruksdepartementet att tillkalla fem sakkunniga för att, i enlighet med av mig angivna riktlinjer, verkställa utredning och avgiva förslag rörande åtgärder till främjande av fiskerinäringens avsättningsmöjligheter, ävensom att, i samråd med cheferna för utrikes- och handelsdepartementen, om så erfordrades förordna en i handelspolitiska frågor sakkunnig person att biträda utredningsmännen.

Genom beslut samma dag tillkallade jag såsom sakkunniga ledamoten av riksdagens andra kammare, hemmansägaren *O. Jeppsson*, ordförande, samt fiskeriintendenten *N. W. Rosén*, landstingsmannen *H. Levin*, fiskaren *Adolf*

Larsson och fiskhandlaren John Truedsson. Vidare förordnade jag den 13 januari 1936, i samråd med cheferna för utrikes- och handelsdepartementen, andre sekreteraren i utrikesdepartementet C. O. Gisle att såsom sakkunnig i handelspolitiska frågor biträda de sakkunniga.

De sakkunniga, vilka antagit benämningen 1935 års fiskeriutredning, hava den 22 januari 1936 framlagt ett betänkande åtföljt av dels förslag till förordning om viss reglering av handeln med annan färsk fisk än strömming, dels ock två alternativa förslag till instruktion för en statlig fiskerinämnd. Betänkandet återfinnes avtryckt såsom bilaga till motionen II: 803.

Över betänkandet hava yttranden avgivits av ett stort antal myndigheter och korporationer.

Vissa uppgifter angående fisket och handeln med fisk i Skåne och Blekinge.

De sakkunniga hava till sitt betänkande fogat vissa sifferuppgifter angående fisket av torsk, rödspätta, skrubba, sandskädda och sill i Skåne och Blekinge ävensom angående införseln av nämnda fiskslag. Uppgifterna visa bland annat följande.

Av de angivna fiskslagen fångades år 1933 inom hela riket respektive inom de nu ifrågavarande länen de myckenheter, som angivas i följande uppställning (myckenheten angiven i kilogram).

F i s k s l a g	Hela riket	Blekinge län	Kristianstads län	Malmöhus län
Torsk	10,191,265	940,255	396,880	995,193
Rödspätta	2,197,003	155,350	149,589	72,808
Skrubba och sandskädda	1,777,112	516,985	337,066	271,164
Sill	53,698,675	2,151,850	398,477	1,159,768

Den sammanlagda fångsten för de ifrågavarande tre länen utgjorde alltså förenämnda år:

För torsk	2,332,328 kg
» rödspätta	377,747 »
» skrubba och sandskädda	1,125,215 »
» sill	3,710,095 »

De sakkunniga anföra emellertid, att de verkliga fångsterna i vissa fall torde hava varit större än de uppgivna, i det att fångst, som ej kunnat avyttras eller eljest tillvaratagas, icke upptagits i den officiella statistiken, varifrån de angivna siffrorna närmast hämtats.

Under år 1934 ökade den sammanlagda fångsten inom de tre nämnda länen till följande myckenheter, nämligen

För torsk	3,425,315 kg
» rödspätta	434,706 »
» skrubba och sandskädda	1,127,599 »
» sill	3,801,483 »

Torskfångsten under år 1934 översteg med cirka 50 procent fångsten under vart och ett av de närmast föregående åren. För sill visade år 1934 även en något större fångst än de närmast föregående åren. Sillfisket i Öresund var dock ringa, varemot fiskarena vid sydkusten uppgivas hava måst kasta en del fångster i sjön, då de på grund av den goda tillförseln icke kunnat avsättas till skäligt pris.

Införseln av förenämnda fiskslag uppgick år 1934, enligt av de sakkunniga ur handelsstatistiken hämtade siffror, till följande mängder.

F i s k s l a g	Total införsel		Därav från Danmark	
	kg	kronor	kg	kronor
Torsk	1,215,676	495,342	840,513	320,156
Rödspätta och skrubba	1,201,548	705,898	1,100,841	605,833
Sill	2,092,578	493,155	1,308,856	343,943

De sakkunniga anmärka härtill, att marknaden i Skåne och Blekinge närmast berördes av införseln från Danmark ävensom att införselstatistiken icke vore fullständig, i det att en del fångster, som infördes av danska fiskebåtar direkt från fiskeplatserna, icke upptagits som införsel. Det vore, tillägga de sakkunniga, framför allt torsk och sill, det därvid vore frågan om, men på vissa platser även flundrefiskar. De sakkunniga hade förgäves sökt att under hand inhämta uppgifter om denna direkta införsel. Enligt uppgifter från vissa grossister i Malmö skulle emellertid den direkta införseln dit av torsk hava under år 1934 uppgått till 126,258 kg. De sakkunniga ansågo emellertid denna siffra för låg.

Enligt införselstatistiken uppgick införseln av de ifrågavarande fiskslagen över tullkamrarna i Skåne och Blekinge under år 1934 till följande myckenheter:

torsk	157,936 kg
rödspätta och skrubba	531,063 »
sill	1,117,575 »

De sakkunnigas förslag.

I anslutning till förestående sifferuppgifter hava de sakkunniga anført, att vissa missförhållanden förelåge beträffande avsättningen av färsk fisk, särskilt i Skåne och Blekinge, vilka missförhållanden bland annat toge sig uttryck däri att fiskare ofta på grund av bristande avsättningsmöjligheter

icke kunde föra i land sina fångster eller endast vissa dagar kunde begiva sig ut på fiske. En ej oväsentlig orsak till de påtalade missförhållandena vore enligt de sakkunnigas mening den bristfälliga organisationen av fiskhandeln. De sakkunniga hava härom anfört, att riklig tillförsel av torsk eller sill till en plats till exempel ej alltid utnyttjades i den utsträckning, som borde ske, för att fylla en brist på dessa varor å en annan plats, utan en obehörlig import från utlandet tillgreps såväl av hel fisk som av filéer. Vid andra tillfällen kunde tillförseln väsentligt överstiga marknadens behov. Skillnaden mellan engros- och detaljpriser vore ej i vederbörlig omfattning genomförd, vilket hade till följd, att prisbildningen ej finge önskvärd fasthet. I stort sett saknade handeln med färsk fisk enligt de sakkunnigas uppfattning den organisation, som genomförts inom snart sagt alla handels olika grenar. I längden bleve fiskarena otvivelaktigt lidande därpå.

De sakkunniga hava ansett, att för avhjälpande av de påtalade missförhållandena en organisation av handeln med ifrågavarande fisksorter borde ske enligt liknande grunder, som följts vid den år 1934 genomförda regleringen av handeln med färsk strömming, d. v. s. att partihandel inom område, där bestämmelserna ifråga förklarats skola äga tillämpning, icke finge bedrivas utan särskilt tillstånd och att detaljhandel inom sådant område ej finge idkas med vara, inköpt från annan än den, som erhållit tillstånd till partihandel.

Beträffande partihandeln inom Skåne och Blekinge hava de sakkunniga ansett det icke vara påkallat att, såsom skett i fråga om handeln med färsk strömming, helt förbehålla densamma åt fiskareorganisationer. De sakkunniga hava i stället förordat, att tillstånd till partihandel i regel lämnades de grossister och organisationer, som för närvarande dreve partihandel.

I fråga om detaljhandeln hava de sakkunniga, som nämnts, föreslagit att sådan handel inom område, där partihandel med visst fiskslag vore beroende av tillstånd, icke skulle få idkas med fisk, inköpt från annan än den som erhållit sådant tillstånd. De sakkunniga hava emellertid föreslagit vissa modifikationer i denna regel.

De sakkunniga hava vidare föreslagit inrättandet av en statens fiskeriråd för handläggandet av frågor rörande den ifrågasatta organisationen av fiskhandeln. Två alternativa förslag hava i denna del av de sakkunniga framlagts. Vid uppgörandet av det ena förslaget hava de sakkunniga utgått ifrån, att regleringen skulle omfatta endast vissa fiskslag i Skåne och Blekinge och att nämndens handläggning av prisregleringen ävenledes skulle vara begränsad till nämnda landskap. Enligt det andra förslaget skulle däremot nämnden erhålla mera omfattande arbetsuppgifter.

Jämväl frågor rörande prisregleringar borde enligt de sakkunnigas mening hänskjutas till nämnden. Även om dylika frågor dit hänskötes, syntes det emellertid de sakkunniga — förutsatt att nämndens verksamhet begränsades till Skåne och Blekinge — som om nämndens uppdrag icke skulle få sådan omfattning, att särskilt kansli för nämnden erfordrades; däremot erfordrades en sekreterare att biträda nämnden.

Vad angår den föreslagna anordningens tillämpningsområde hava de sakkunniga uppgivit, att de vid utarbetandet av förevarande förslag närmast åsyftat en reglering av handeln med färsk torsk, rödspätta, skrubba (flundra), sandskädda (slätta) och sill i Skåne och Blekinge. De sakkunniga hölle emellertid för sannolikt, att en likartad reglering av handeln i fråga om vissa fiskslag skulle medföra gagn även inom andra delar av landet. De hade därför funnit ändamålsenligt att giva det förslag till förordning, vilket bilagts betänkandet, en sådan allmän form, att Kungl. Maj:t med stöd av förordningen skulle äga att förordna, att densamma under viss tid och inom visst område skulle tillämpas i fråga om visst eller vissa fiskslag. Förordningens tillämpning skulle därigenom lätt kunna anpassas efter rådande lokala förhållanden, och den ifrågasatta regleringen av handeln med färsk fisk torde därigenom erhålla nödig smidighet.

De sakkunniga hava emellertid för närvarande föreslagit endast, att förordningen måtte bringas i tillämpning inom Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län i fråga om förenämnda slag av fisk ävensom av dessa fiskslag framställda färska filéer.

Yttranden.

De sakkunnigas förslag har i huvudsak tillstyrkts av länsstyrelserna i Uppsala och Malmöhus län ävensom av Stockholms läns och stads hushållnings-sällskaps förvaltningsutskott, Stockholms läns fiskförsäljningsförening u. p. a., svenska ostkustfiskarnas centralförbund, ordföranden i Södermanlands läns fiskerikommité, Kristianstads läns fiskerinämnd, Gotlands fiskareförbund, Malmöhus läns havsfiskeförening, Malmö fiskareförening och Limhamns fiskareförening Öresund. I övrigt hava samtliga de hörda myndigheterna och korporationerna antingen avstyrkt förslaget eller i allt fall ställt sig tveksamma därtill. I vissa av de avstyrkande yttrandena förordas dock samtidigt en förnyad utredning i saken. Kommerskollegium, länsstyrelsen i Södermanlands län, Smålands och Blekinge samt Skånes handelskamrar ävensom handelskammaren i Gävle tillstyrka sålunda ytterligare utredning.

Departementschefens anförande.

Det är en känd sak, som ytterligare bestyrkes av vad som förekommit i ärendet, att det sydsvenska havsfisket under flera år kämpat med stora ekonomiska svårigheter. Dessa lära till icke ringa del haft sin grund i avsättningsförhållandena på fiskmarknaden. Särskilt synes torskfisket vid den svenska Öresundskusten av dylik anledning kommit i en bekymmersam ställning. Ehuru under de båda senast förflutna åren en viss förbättring i läget torde hava inträtt, förefinnas alltjämt svårigheter för Öresundsfiskarena att till skäligen priser få avsättning för sin torsk. Orsaken lär, såsom bland annat Skånes handelskammare yttrat, huvudsakligen vara den, att fisket i

fråga till följd av vissa i yttrandet närmare angivna omständigheter bedrivs under ogynnsammare förutsättningar än vad fallet är med torskfisket inom vissa närbelägna fiskevatten. Sannolikt är, att, om en varaktig förbättring av läget i fråga om det svenska torskfisket i Öresund skall kunna vinnas, vissa förändringar med avseende å såväl fiskets bedrivande som fiskens beredning och försäljning måste genomföras. Härför erforderliga åtgärder torde näp- peligen kunna åstadkommas annat än under målmedveten medverkan från fiskarena själva och deras organisationer. Ännu lär det dock dröja ganska länge, innan någon starkare insats från fiskarens egen sida kan på- räknas. Utsikterna härtill minska i samma mån som fiskarbefolkningens ekonomiska läge försämras. En av de viktigaste förutsättningarna för att här berörda problem skola ernå en tillfredsställande lösning är därför, att åtminstone det värsta hotet mot existensmöjligheterna undanröjes. Detta synes kunna ske, om på sätt de sakkunniga föreslagit en viss tvångsorganisa- tion av handeln med torsk genomföres. Av det sagda följer att en dylik an- ordning bör hava karaktären av ett försök och tillämpas allenast för en kortare övergångstid. Det bör eftersträvas, att genom andra åtgärder här antydda statsingripande så snart som möjligt göres överflödigt. Med avse- ende på annat fiske än torskfiske är jag icke för närvarande beredd föreslå ingripande av förevarande slag.

Vid utformandet av nämnda organisation bör sökas beredas möjligheter till en jämn avsättning av Öresundstorsken till skäligen priser. De sakkunnigas förslag synes i huvudsak ägnat att tillgodose detta syfte. Jag tillstyrker allt- så i likhet med de sakkunniga, att, om Kungl. Maj:t så förordnar, rätten att idka partihandel med färsk torsk göres beroende av särskilt tillstånd, med vil- ket förbindes skyldighet för vederbörande att ställa sig till efterrättelse de före- skrifter med avseende å rörelsen, som kunna finnas erforderliga för främ- jande av det avsedda målet. Det torde, såsom de sakkunniga erinrat, ej vara nödvändigt, att dylikt tillstånd förbehålles särskilda organisationer, utan tillstånd synes kunna lämnas en var, som är villig underkasta sig nyss- nämnda föreskrifter. Vad angår frågan om vilken myndighet, som skall äga lämna tillstånd till partihandel, delar jag den uppfattning, som kommit till uttryck i flera av yttrandena, att det icke torde vara påkallat att för ären- den av ifrågavarande art tillskapa ett särskilt organ. Jag förordar, att det uppdrages åt lantbruksstyrelsen att meddela tillstånd till partihandel med färsk torsk ävensom att i övrigt handhava de uppgifter, som kunna föran- ledas av den föreslagna anordningen. Därest partihandeln sålunda göres be- roende av tillstånd, torde detaljhandel icke böra få bedrivas med färsk torsk, som inköpts från annan än den, vilken erhållit dylikt tillstånd. Detaljhandel med egen fångst torde däremot alltjämt böra fritt få idkas. Jag utgår vidare i likhet med de sakkunniga från att med försäljning av egen fångst jämstäl- les försäljning, som för vederbörande fiskares räkning sker genom någon hans familjemedlem. I detta sammanhang må anmärkas, att de här föreslag- na bestämmelserna om handel med färsk torsk givetvis även avse handel med exempelvis färska filéer av sådan fisk.

Ehuru det, såsom jag förut framhållit, egentligen torde vara endast beträffande Öresundskusten, som frågan om en reglering av torskhandeln för närvarande är aktuell, synes möjlighet böra finnas att, om omständigheterna därtill skulle föranleda, utvidga regleringens tillämpningsområde. Det torde få bero på Kungl. Maj:t att besluta härutinnan. De grundläggande bestämmelserna i ämnet torde böra sammanfattas i en förordning, vilken bör träda i kraft den 1 juli 1936; den torde tillsvidare icke böra förlänas giltighet för längre tid än till och med den 30 juni 1939.

I anslutning till vad i det föregående anförts har inom jordbruksdepartementet utarbetats ovan intagna förslag till förordning om viss reglering av handeln med färsk torsk. Förslaget är avfattat i nära överensstämmelse med förordningen den 15 juni 1934 (nr 282) om viss reglering av handeln med färsk strömming.

Enligt 2 § i nyssnämnda författningsförslag skola närmare föreskrifter angående villkoren för tillstånd till partihandel med färsk torsk meddelas av Kungl. Maj:t eller enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande av lantbruksstyrelsen. Vad dessa villkor beträffar synes huvudregeln böra vara, att den, vilken erhållit dylikt tillstånd, skall vara skyldig att vid inköp av färsk torsk vända sig i första hand till svenska fiskare inom regleringsområdet. Skulle den av nämnda fiskare fångade torsken vara otillräcklig för behovet inom området, bör partihandlaren vara oförhindrad att från andra leverantörer täcka sagda behov. Partihandlaren torde därvid böra hava fria händer att välja den leverantör, han finner för gott. Jämväl impört bör alltså för detta fall vara tillåten. Att göra partihandlaren rätt att sålunda utifrån fylla det behov, som fiskarena inom regleringsområdet icke kunna täcka, beroende av tillstånd i varje särskilt fall torde icke vara lämpligt. Redan den ytterst brådskande naturen hos ärenden av ifrågavarande art torde nödvändiggöra, att vederbörande partihandlare lämnas en viss rörelsefrihet. Några större olägenheter ur regleringssynpunkt av en dylik frihet torde näppeligen behöva befaras, då det naturligtvis står öppet för var och en att, om en partihandlare finnes fullgöra sina skyldigheter på ett otillfredsställande sätt, påtala förhållandet hos lantbruksstyrelsen. Skulle fångsten inom regleringsområdet visserligen i och för sig vara tillräcklig för att tillgodose områdets behov, men fiskarena för fångsten begära ett sådant pris att detaljförsäljningspriset skulle ställa sig oskäligt högt, torde partihandlarna likaledes böra beredas möjlighet att vända sig till svenska leverantörer utom området eller att genom import fylla behovet. För att icke syftet med regleringsåtgärderna skall förfelas, torde dock en bestämmelse av nu angiven innebörd böra tillämpas med stor urskillning. Sålunda kan givetvis icke den omständigheten i och för sig, att torskpriset på annan ort är lägre än det av fiskarena inom regleringsområdet begärda, medföra att sistnämnda pris anses oskäligt. Bestämmelsen i fråga torde med andra ord knappast böra tillämpas i andra fall, än där fiskarena söka utnyttja sin privilegierade ställning till att begära priser, vilka överstiga vad de lojalt kunna fordra. Till förebyggande av missbruk och stridigheter torde det vara nödvändigt, att i förevarande fall rätten

att vända sig till leverantörer utanför regleringsområdet göres beroende av lantbruksstyrelsens medgivande. — Angivna undantag från huvudregeln äro betingade icke blott av partihandlarnas egna utan även av konsumenternas intressen. Av hänsyn till sistberörda intressen torde den, som erhållit tillstånd att idka partihandel inom regleringsområdet, böra låta sig angeläget vara att med beaktande av det förut anförda söka ordna en tillfredsställande tillförsel av torsk till området ifråga.

Det torde ligga i sakens natur, att partihandeln icke kan eller ens bör i varje detalj regleras genom de villkor, som enligt vad nu sagts skola förknippas med tillstånd till sådan handel. Man får nöja sig med att angiva vissa allmänna riktlinjer. Erforderlig tillsyn över huru förhållandena i praktiken utveckla sig torde böra utövas av lantbruksstyrelsen. För att möjliggöra kontroll över partihandlarna torde dessa böra vara skyldiga att på anmodan lämna lantbruksstyrelsen alla de upplysningar angående av dem bedriven handel med färsk torsk, som styrelsen kan finna erforderliga. Det torde även böra åligga dem att på anfordran ställa sin bokföring till lantbruksstyrelsens förfogande i och för kontroll av verksamheten. Helt naturligt har i dylikt fall lantbruksstyrelsen att tillse, att dylik bokföringsgranskning utföres på sådant sätt, att ej olägenhet därav uppstår för vederbörande affärsföretag. Styrelsen bör vidare för att kunna leda utvecklingen i rätt riktning äga tilldela partihandlare, som icke lojalt utövar sina befogenheter, varning eller för kortare eller längre tid indraga partihandelstillståndet.

Proposition i ärendet torde jämlikt § 54 riksdagsordningen kunna avlåtas utan hinder av att den för propositioners avlämnande till riksdagen i allmänhet stadgade tid gått till ända. Jag förutsätter att, innan förordnande av Kungl. Maj:t meddelas enligt det av mig förordade författningsförslaget, det ytterligare övertägande av ärendet, som ur handelspolitisk synpunkt kan finnas erforderligt, skall hava ägt rum.

Propositionen avser bemyndigande intill den 1 juli 1939 för Kungl. Maj:t att enligt liknande grunder, som följts vid den år 1934 genomförda organisationen av strömmingshandeln, reglera handeln med färsk torsk. Där Kungl. Maj:t så förordnar, skall partihandel med torsk under viss tid och inom visst område icke få bedrivas utan tillstånd av lantbruksstyrelsen. Endast torsk, inköpt från partihandlare, skall där få föras i detaljhandel. Partihandeln skall i första hand omfatta torsk, fångad av svenska fiskare inom regleringsområdet. Enligt departementschefens uttalande i propositionen avser ifrågasatta reglering för närvarande närmast Öresundskusten.

Motionen II: 732 innebär, att det begärda bemyndigandet skall begränsas dels att gälla till den 1 juli 1937 dels ock att avse Malmöhus län. Med motionen II: 803 åter åsyftas utvidgning av regleringen i nära överensstämmelse med det förslag, som framlagts av 1935 års fiskeriutredning, till att från början omfatta Skåne och Blekinge samt avse handeln med, förutom färsk torsk, sill, rödspätta, skrubba (flundra) och sandskägga (slätta) ävensom gädda och

Utskottet.

gös. Denna utvidgade reglering skulle omhänderhavas av en särskilt utsedd statens fiskerinämd.

Då utskottet härmed går att taga ställning till förevarande fråga, hyser utskottet i likhet med fiskeriutredningen och departementschefen den uppfattningen, att fiskets utövare hava att kämpa med sådana svårigheter, huvudsakligen förorsakade av otillfredsställande avsättningsförhållanden på fiskmarknaden, att statsmakternas bistånd är påkallat. Detta synes böra lämnas genom vidtagande av åtgärder, som kunna förväntas medverka till att skapa en ändamålsenlig organisation av fiskhandeln. En dylik organisation kan givetvis ske efter olika linjer. Den nuvarande ordningen för tvångsreglering av strömmingshandeln synes emellertid i stort sett hava utfallit väl. Då fiskeriutredningens av departementschefen godtagna förslag i ämnet ansluter till sagda reglering, kan utskottet i princip biträda Kungl. Maj:ts förevarande proposition om åtgärder för ett ytterligare försök att på samma väg upphjälpa fiskarebefolkningens ekonomiska läge.

Såsom departementschefen framhållit, torde en dylik anordning tillgripas allenast för en kortare övergångstid. Densamma torde dock givas tillämpning under så pass lång tid, att verkningarna av regleringen hinna framträda och att på grundval därav ett någorlunda säkert bedömande av dess ändamålsenlighet och konsekvenser blir möjligt. En tidrymd av tre år, som Kungl. Maj:t föreslagit, torde vara lämpligt avvägd med hänsyn härtill. Utskottet finner sålunda icke skäl att biträda motionen II: 732, i vad densamma åsyftar en förkortning av giltighetstiden.

Fastställandet av tillämpningsområdet för regleringen erbjuder uppenbarligen stora vanskligheter till följd av svårigheterna icke blott att bestämma det område, där behovet är mest framträdande, utan ock att på förhand överblicka konsekvenserna med avseende på handeln med fisk såväl inom som utom området. Båda de i ärendet väckta motionerna giva härför uttryck, som förtjäna att grundligt övervägas. Hänsyn till fisket i Bohuslän åberopas i den ena för en begränsning av området för regleringens tillämpning, medan däremot enligt den andra en utvidgning av regleringsområdet anses betingad av eljest befarade följder för Blekingefisket. Fiskets avsättningsfråga kompliceras dessutom därav att varutillförseln är oviss och varan själv ömtålig, vilket allt kräver smidig och snabb anpassning efter växlande förhållanden inom en given marknad. Svårigheter av annan art hänföra sig till de handelspolitiska mellanhavandena med utlandet. Det synes utskottet i förhandenvarande läge lämpligt att försöksvis lokalisera regleringen och allteftersom erfarenheten lämnar stöd därför begränsa eller utvidga densamma. Av utredningen i ärendet synes framgå, att Öresundskustens torskfiske intager sådan särställning, att detsamma bör i första hand bliva föremål för reglering, varom nu är fråga. Utskottet förutsätter emellertid, att detta icke får ske på bekostnad av legitima intressen inom fiskhandeln i andra landsdelar såsom västkusten och ostkusten. På Kungl. Maj:t torde det ankomma att uppmärksamt iakttaga verkningarna av regleringen och påpassligt vidtaga de anstalter, som kunna föranledas av olä-

genheter, förknippade med regleringen. Särskilt bör beaktas det inflytande denna kan utöva på fisket av torsk och handeln därmed inom övriga delar av Skåne samt Blekinge, varvid Kungl. Maj:t enligt nu föreslagna förordning har att avgöra, om regleringsområdet bör utsträckas att omfatta även dessa landsdelar. I fråga om de fiskslag, som böra inbegripas i regleringen, vill utskottet av nyssberörda lämplighetsskäl biträda Kungl. Maj:ts förslag och medtaga endast torsk. Skulle vunen erfarenhet giva stöd för att även handeln med annan fisk tvångsregleras, torde Kungl. Maj:t härom framdeles utverka riksdagens bemyndigande.

Även om tillämpningsområdet kommer att omfatta hela kusten av Skåne och Blekinge, torde inrättande av en särskild fiskerinämnd icke vara påkallat för regleringens handhavande. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall detta tillkomma lantbruksstyrelsen med dess fiskeribyrå. Utskottet biträder förslaget även i denna del.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

- 1) att riksdagen må i anledning av förevarande proposition samt motionerna II: 732 och II: 803 godkänna Kungl. Maj:ts förslag till förordning om viss reglering av handeln med färsk torsk; samt
- 2) att motionerna i övrigt må anses besvarade med vad utskottet ovan anført.

Stockholm den 15 maj 1936.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, August Nilsson, Carl Eriksson, Gabrielson, Tjällgren, Granath, Elof Andersson* och *Mannerskantz*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Hedlund* i Häste, *Uddenberg, Gustafson* i Vimmerby, *Andersson* i Löbbo, *Ericsson* i Sörsjön, *Hagman* och *Osberg*.
